

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το **Verwaltungsgericht Berlin (Γερμανία)** στις **6 Δεκεμβρίου 2017** — **ExxonMobil Production Deutschland GmbH κατά Bundesrepublik Deutschland**

(Υπόθεση C-682/17)

(2018/C 112/15)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Αιτούν δικαστήριο

Verwaltungsgericht Berlin

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Προσφεύγουσα: ExxonMobil Production Deutschland GmbH

Καθής: Bundesrepublik Deutschland

Προδικαστικά ερωτήματα

1) Είναι «παραγωγός ηλεκτρικού ρεύματος» υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο κα', της οδηγίας 2003/87/EK⁽¹⁾ μια εγκατάσταση στην οποία παράγεται προϊόν του οποίου η παραγωγή δεν εμπίπτει στις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK (εν προκειμένω: η παραγωγή θείου) και στην οποία συγχρόνως ασκείται η δραστηριότητα «καύσεως με ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW» που, σύμφωνα με το παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK, υπόκειται στις σχετικές με την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπής υποχρεώσεις, όταν σε ένα παράπλευρο τμήμα της εγκαταστάσεως αυτής παράγεται και ηλεκτρικό ρεύμα για την εγκατάσταση και ένα (μικρό) τμήμα του ηλεκτρικού αυτού ρεύματος διοχετεύεται έναντι πληρωμής στο δημόσιο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας;

2) Εάν το πρώτο ερώτημα απαντηθεί καταφατικά:

Σε περίπτωση που μια εγκατάσταση, όπως περιγράφηκε στο πρώτο ερώτημα, είναι «παραγωγός ηλεκτρικού ρεύματος» υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο κα', της οδηγίας 2003/87/EK, μπορεί η εγκατάσταση αυτή να λάβει δικαιώματα εκπομπής για θερμότητα δυνάμει της αποφάσεως 2011/278/EE⁽²⁾ της Επιτροπής ακόμη και όταν η θερμότητα πληροί μεν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2011/278/EE, αλλά δεν εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 10α, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, παράγραφοι 3 και 4, της οδηγίας 2003/87/EK –θερμότητα από καύση απαερίων για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεθέρμανση και υψηλής απόδοσης συμπαραγωγή ενέργειας και θερμότητας;

3) Εάν κατόπιν της απαντήσεως στα δύο πρώτα προδικαστικά ερωτήματα γίνει δεκτή η δυνατότητα χορηγήσεως δικαιωμάτων για τη θερμότητα που παράγεται στην επίμαχη εγκατάσταση:

Στην περίπτωση του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που ελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα σε σχέση με την επεξεργασία φυσικού αερίου (σε μορφή όξινου αερίου) κατά τη λεγόμενη διεργασία Claus μέσω του διαχωρισμού του ενυπάρχοντος στο φυσικό αέριο CO₂ από το μείγμα αερίων, πρόκειται για εκπομπές που προκύπτουν, υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως της Επιτροπής 2011/278/EE, ως αποτέλεσμα της διεργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 3, στοιχείο η', σημείο ν;

α) Μπορούν να «προκύπτουν», υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως της Επιτροπής 2011/278/EE, εκπομπές CO₂ ως αποτέλεσμα μιας διεργασίας, στην οποία το CO₂ που ενυπάρχει στην πρώτη ύλη διαχωρίζεται φυσικά από το μείγμα αερίων και ελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα χωρίς να δημιουργείται μέσω της διαδικασίας αυτής επιπλέον διοξείδιο του άνθρακα, ή απαιτεί η διάταξη αυτή να δημιουργείται απαραίτητα το CO₂ που ελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα για πρώτη φορά ως αποτέλεσμα της διεργασίας;

β) «Χρησιμοποιείται» ανθρακούχος πρώτη ύλη υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο η', σημείο ν, της αποφάσεως της Επιτροπής 2011/278/EE όταν, στη λεγόμενη διεργασία Claus, χρησιμοποιείται για την παραγωγή θείου το φυσικό αέριο που προκύπτει στη φύση, ενώ το ενυπάρχον στο φυσικό αέριο διοξείδιο του άνθρακα ελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα κατά τη διαδικασία αυτή χωρίς το ίδιο να συμμετέχει στη σχετική χημική αντίδραση, ή προϋποθέτει η έννοια της «χρήσεως» αναγκαστικά ότι ο άνθρακας συμμετέχει στην σχετική χημική αντίδραση ή και ότι είναι αναγκαίος για αυτήν;

- 4) Εάν το ερώτημα 3 απαντηθεί καταφατικά: Βάσει ποιου δείκτη αναφοράς γίνεται η χορήγηση δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπής όταν μια εγκατάσταση υποκείμενη στις σχετικές με την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπής υποχρεώσεις πληροί τόσο τις πραγματικές προϋποθέσεις δημιουργίας μιας «υποεγκατάστασης» με δείκτη αναφοράς θερμότητας όσο και τις πραγματικές προϋποθέσεις δημιουργίας μιας υποεγκατάστασης εκπομπών διεργασίας; Προηγείται η απαίτηση χορηγήσεως δικαιωμάτων με δείκτη αναφοράς θερμότητας της απαιτήσεως κατανομής για εκπομπές διεργασίας ή προηγείται η απαίτηση κατανομής για εκπομπές διεργασίας, ως ειδικότερη, του δείκτη αναφοράς θερμότητας και του δείκτη αναφοράς καυσίμου;

(¹) Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2003, L 275, σ. 32).

(²) Απόφαση 2011/278/ΕΕ της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2011, σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακών μεταβατικών κανόνων για την εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2011, L 130, σ. 1).

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Fővárosi Törvényszék (Ουγγαρία) στις 8 Δεκεμβρίου 2017 — Bayer Pharma AG κατά Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt., Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft.

(Υπόθεση C-688/17)

(2018/C 112/16)

Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική

Αιτούν δικαστήριο

Fővárosi Törvényszék

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ενάγουσα: Bayer Pharma AG

Εναγόμενες: Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt., Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει η έκφραση «προσήκουσα αποζημίωση», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 9, παράγραφος 7, της οδηγίας 2004/48/ΕΚ (¹) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν κανόνες ουσιαστικού δικαίου σχετικά με την ευθύνη των διαδικών, καθώς και με το ποσό και τη διαδικασία αποζημιώσεως, δυνάμει των οποίων τα δικαστήρια των κρατών μελών δύνανται να διατάξουν τον ενάγοντα να καταβάλει αποζημίωση στον εναγόμενο για τις ζημίες που υπέστη εξαιτίας μέτρων που το δικαστήριο κατήγγησε εκ των υστέρων ή που έλαυσαν εκ των υστέρων να ισχύουν λόγω πράξεως ή παραλείψεως του ενάγοντος, ή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το δικαστήριο διαπίστωσε εκ των υστέρων ότι δεν υπήρξε προσβολή ή απειλή προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, αντιτίθεται το άρθρο 9, παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας σε ρύθμιση κράτους μέλους δυνάμει της οποίας, στην προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή της οδηγίας αποζημίωση, εφαρμογή έχουν οι γενικοί κανόνες του κράτους μέλους περί αστικής ευθύνης και αποζημιώσεως, σύμφωνα με τους οποίους το δικαστήριο δεν μπορεί να υποχρεώσει τον ενάγοντα να αποκαταστήσει τις ζημίες που προκλήθηκαν εξαιτίας προσωρινού μέτρου απολέσσαντος εκ των υστέρων τη νομιμοποιητική του βάση λόγω ακυρώσεως του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και οι οποίες οφείλονται στο γεγονός ότι ο εναγόμενος δεν ενήργησε κατά τον γενικώς αναμενόμενο σε τέτοιου είδους περίπτωση τρόπο, ή για τις οποίες ευθύνεται ο εναγόμενος για τον ίδιο αυτόν λόγο, εφόσον ο ενάγων, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως προσωρινών μέτρων, ενήργησε όπως γενικώς αναμενόταν να δράσει σε τέτοιου είδους περίπτωση;

(¹) ΕΕ 2004, L 157, σ. 45.